

MiFID Gyakran Ismétlődő Kérdések

A. Általános háttér-információ

1. Mi a "MiFID"?

A MiFID a pénzügyi eszközök piacaira vonatkozó irányelv. Hatályon kívül helyezi az 1993-ban elfogadott értékpapír-befektetési szolgáltatásokról szóló (ISD) tanácsi irányelvet. A MiFID az Európai Bizottság pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó cselekvési tervének (FSAP) központi eleme, mely terv célja a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának megvalósulása.

Ez egy olyan nagy horderejű jogszabály, amely az európai befektetési szolgáltatásokat és pénzügyi piacokat lefedő átfogó szabályozó rendszert dolgoz ki. Olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja a befektetési vállalkozások szervezetének és működésének megváltoztatása és javítása, így megkönnyítve a határon átnyúló kereskedést, és támogatva az EU tőkepiacainak integrációját.

Ugyanakkor, célul tűzte ki, hogy a befektetési vállalkozások és ügyfelek közötti kapcsolatot átfogó szabályozással erős befektetői védelmet biztosítson.

A MiFID minden, az EU területén működésre jogosult befektetési vállalkozást érint, ezért a piacon jelenlévő összes vállalat keresztül fog menni az irányelv DB-nél jelenleg is zajló megvalósításának folyamatán.

2. Mikor lép hatályba a MiFID?

Magyarországon 2007. december 1-én lépett hatályba a 2007. évi CXXXVIII. törvény révén, azonban egyes rendelkezéseinek a befektetési szolgáltatók csak 2008. február 1-től, illetve 2008. július 1-től kötelesek megfelelni.

3. Pontosan melyek a MiFID fő rendelkezései?

- A MiFID eltörli az úgynevezett "tőzsdekényszert" (más szóval, a tagállamok többé nem kötelezhetik a befektetési vállalkozásokat arra, hogy a megbízásokat csak értéktőzsdékre továbbítsák). Ez azt jelenti, hogy sok tagállamban, a tőzsdéknek a multilaterális kereskedési rendszerekkel (ún. MTF-ek), azaz, nagy általánosságban a nem-tőzsdei kereskedési platformokkal, és a "rendszeres internalizálókkal" kell versenyezniük. A rendszeres internalizáló egy olyan vállalkozás vagy bank, amely az ügyfelek megbízásait belsőleg, saját számlájára teljesíti. Ezt gyakran, szisztematikusan és szervezett formában teszi. Más szóval, az internalizáció nem olyasvalami, amit a vállalkozás vagy bank időről időre tesz meg; ez egy megfelelő üzleti struktúrával támogatott, kiforrott üzleti tevékenység.
- Az MTF-ekre és "rendszeres internalizálókra" hasonló kereskedés előtti és utáni átláthatósági követelmények vonatkoznak, mint a tőzsdékre. Ez egy bizonyos szintű mozgásteret biztosít a tőzsdék és új versenytársaik között - a piacnak pedig teljes mértékű tájékoztatást nyújt a kereskedési tevékenységről.

Megjegyzés: A DB ennek a BOAT Projektben és Turquoise Projektben történő részvétellel tesz eleget.

- A "best execution" azt jelenti, hogy a vállalkozásoknak az ügyfélmegbízások végrehajtása során minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak érdekében, hogy ügyfelek számára a lehető legkedvezőbb eredményt érjék el, számos tényező, mint pl. a pénzügyi eszköz ára, a megbízás teljesítésének gyorsasága, valamint a járulékos költségek, figyelembevétel mellett. A vállalkozásoknak az ügyfél kérésére képesnek kell lenniük annak igazolására, hogy a végrehajtási politikájuk szerint jártak el.
- A MiFID módosíthatja a vállalkozások által intézményi ügyfelek részére nyújtott tanácsadás módját. A befektetési tanácsadás definíciója az ügyfelekkel stratégiával, piaci nézetekkel vagy befektetési megoldásokkal kapcsolatban párbeszédet folytató sales és trading desk-ekre is kiterjedhet. Ilyen esetekben az ügyfeleket egyedi körülményeik figyelembevétel alapján kell megfelelő tanáccsal ellátni.

4. Hogyan készült a DB a MiFID-re?

A DB befektetési szolgáltatási tevékenységének legnagyobb részét érinti a MiFID. Ezért átfogó megvalósítási projektünk a következőket foglalta magában:

- a DB üzletágainak működésére gyakorolt hatások elemzése
- ügyfelekkel és partnerekkel folytatott megbeszélések, hogy biztosítsuk a hatékony és kiterjedt üzleti kapcsolatok folyamatos fenntartását
- ügyfelek tájékoztatása (hogyan lehetőséget teszünk az ügyfelek besorolását, és információt gyűjtünk, amellyel megkönnyíthetjük a befektetési tanácsadást). A befektetési vállalkozások nem nyújthatnak befektetési tanácsadást és nem végezhetnek portfóliókezelést, amíg nem tesznek eleget egy "alkalmassági" tesztnek. Ennek a tesztnek a vállalkozások nem tudnak eleget tenni, ha nem áll rendelkezésükre a szükséges információ. Így kötelesek ezt az információt még a szolgáltatás nyújtása előtt beszerezni.
- a MiFID-nek megfelelő megoldások és a jó gyakorlat irányvonalainak kidolgozása érdekében szakmai egyesületekkel történő együttműködés
- egyeztetés a közös eljárásokat alkalmazó regionális hivatalokkal és nem európai uniós hivatalokkal

Megjegyzés: Ahogy azt már kifejtettük, a MiFID az EU-ban minden engedélyezett befektetési tevékenységet érint, ezért a bevezetésére irányuló folyamaton, amely a magyar DB-nél éppen most zajlik, minden egyes befektetési vállalkozás keresztül fog menni. Ez azt jelenti, hogy az ügyfeleket összes magyarországi bankjuk és brókerük meg fogja keresni.

5. Milyen hatással lesz a MiFID az ügyfélkapcsolatokra?

A DB olyan kapcsolatokat kíván kiépíteni ügyfeleivel, amelyek ügyfelei érdekeit a legjobban szolgálják. A DB az ügyfeleket a MiFID előírásai szerint csoportokba sorolja, és ez a besorolás határozza meg azt a szabályozó védelmet, amelyben adott ügyfél részesül majd.

A rendszert úgy alakították ki, hogy a lehető legegyszerűbb és legrugalmasabb legyen. A MiFID rendelkezik arról, hogy mely ügyfeleket kell szakmainak tekinteni. Ide tartoznak a befektetési vállalkozások, a hitelintézetek, az egyéb intézményi befektetők, a nagyvállalkozások stb.

A többiek a lakossági ügyfelek - nagy és változatos - csoportját alkotják. A meghatározás szerint ők azok az ügyfelek, akik nem minősülnek szakmai ügyfélnek.

A harmadik, az "elfogadható partnerek" csoportja valójában a szakmai ügyfelek csoportjának egy alcsoportja. Más szóval, minden elfogadható partner szakmai befektető, de nem minden szakmai befektető lesz automatikusan elfogadható partner. Mivel az elfogadható partnereket tekintjük a befektetők legszofisztikáltabb csoportjának, ők részesülnek a legalacsonyabb szintű védelemben. Bizonyos típusú szolgáltatások esetében (megbízások végrehajtása, saját számlára történő kereskedés, megbízások fogadása és továbbítása) nem részesülnek az üzleti magatartásra vonatkozó szabályok által biztosított védelemből.

Az ügyfeleket tájékoztatni kell arról, hogy melyik csoportba soroltuk be őket. A besorolás jogi következményeivel is tisztában kell lenniük (azaz, hogy magasabb vagy alacsonyabb szintű védelemben részesülnek-e). Miután az ügyfél besorolása megtörtént, az ügyfél megváltoztathatja besorolását, amennyiben teljesíti a feltételeket, és adott eljárásnak megfelel. Így például az a lakossági befektető, aki úgy érzi, olyan magas szintű ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik, hogy alacsonyabb szintű védelem is elegendő számára, dönthet úgy, hogy szakmai befektető lesz. Ugyanígy, az a szakmai befektető, aki úgy érzi, hogy magasabb szintű védelemre van szüksége, átléphet a lakossági befektetői csoportba. Az ügyfeleket tájékoztatni kell a besorolásuk megváltoztatásának lehetőségeiről is.

A MiFID világosan kimondja, hogy különbséget kell tenni a szabályok lakossági és szakmai ügyfelekre történő alkalmazásának módjában. A legtöbb specifikus szabály csak lakossági ügyfelekre vonatkozik, mivel a piacon saját érdekeik védelméhez szükséges tapasztalattal és forrással a szakmai ügyfeleknek rendelkezniük kell.